

TANKESMEDJAN

Fokus: Energieffektivisering

Näringsliv, akademi och offentlig sektor: För ett mer energieffektivt Sverige

.....

Gemensam uppmaning

Konkreta förslag på hur Sverige kan öka energieffektiviseringstakten

Bakgrund & syfte

Fokus: Energieffektivisering är en politiskt oberoende tankesmedja som samlar näringsliv, akademi och offentlig sektor i samverkan för mer energieffektivisering. Energieffektivisering ger stor samhällsnytta i form av bland annat:

- Frigörande av el och energi till andra sektorer i samhället
- Frigörande av el och energi till andra länder
- Stora samhällsekonomiska vinster (när vi genomför den lönsamma potentialen)
- Minskad klimatpåverkan
- Utveckling av svenskt näringsliv där energieffektivisering blir en allt viktigare del

Tankesmedjan har tagit fram tre ståndpunkter samt konkreta förslag på tillhörande åtgärder som skulle bidra till ett mer energieffektivt Sverige.

Ledamöter 2024

Markus Wråke, vd, Energiforsk

Louise Ödlund, professor i Energisystem, Linköpings universitet

Jonas Tannerstad, chef el och automation, ÖBO

Lotta Bångens, vd, Eneff

Ulf Näslund, chef teknikutveckling / Anna Denell, hållbarhetschef, Vasakronan

Anders Ekdahl, head of market and communication, Nordic Climate Group

Peter Sundqvist, försäljningschef/key account manager, Electrolux Professional

Klas Tocklin, vice vd, Caverion Sverige

Stefan Forsberg, försäljning/produktchef SmartFront, Fasadgruppen

Joel Lybert, vd, Granitor Systems

Ståndpunkt #1

Energieffektivisering först

Vid utbyggnad av energitillförsel finns konflikter. Var ska vindkraftverken ställas? Vilka gruvor ska bidra med metaller och material? Ska skogen stå kvar eller användas som grönt bränsle? Vi anser därför att vi parallellt med utbyggnad av energitillförsel måste satsa på energieffektivisering av såväl grön som fossil energi. Energieffektiviseringen måste komma först. Det kommer att underlätta övergången till ett fossilfritt samhälle.

'Fokus Energieffektivisering' vill:

För statliga bolag och myndigheter

- Att ägardirektiv till statliga bolag utformas med "energieffektivisering först" som bärande princip
- Att Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier för energieffektivitet (nivå spjutspets) används vid upphandling
- Att Gröna hyresavtal används (både som hyresgäst och fastighetsägare)

För kommuner och regioner

- Att kommunala bolag (inklusive energibolag) gemensamt (kommunvis) tar fram en handlingsplan för tillämpning av "energieffektivisering först" med vinstkrav och nytta för kommuninvånare i samtidig fokus
- Att handlingsplanen inkluderar möjligheter att använda lösningar tillsammans med andra aktörer, till exempel värmeåtervinning, lokala närvärmenät eller andra energieffektiviserande möjligheter

Ståndpunkt #2

Motverka ej energieffektivisering

Lagar, regler, energi- och effekt-taxor och övriga rekommendationer ska i så stor utsträckning som möjligt utformas så att de inte motverkar energieffektivisering. Det finns idag lagar och regler som (oavsiktligt) förhindrar energieffektivisering. För att underlätta att göra rätt val avseende energieffektivisering är det avgörande att undanröja dessa hinder, med beaktande av att ursprungliga syften kan bibehållas.

'Fokus Energieffektivisering' vill:

För elnätsbolag

- Att intäktsramregleringen ändras så att investeringar i effekt/energieffektivisering och flexibilitetsåtgärder i större utsträckning kan bidra till att minska kapacitetsproblem i elnätet

Att energibolag (el, nät, fjärrvärme)

- I större utsträckning ska ta emot överskottsvärme
- Ser över taxekonstruktioner så att konsekvenser blir lättförståeliga för kunder
- Verkar för att flytta systemgränser; byggnader kan bidra med flexibilitet som kan effektivisera energibolagens energiproduktion, både när det gäller el och värme

För byggregler

- Att regeringen genomför förslaget om maximalt värmeförlusttal i Boverket och Energimyndighetens gemensamma uppdrag om kompletterande krav i byggreglerna för byggnaders energiprestanda.
- Att viktningfaktorer för beräkning av energiprestanda ska vara fasta och endast ta hänsyn till värdet av olika energiformer (exergi) men ej till primärenergi och/eller miljöaspekter

Ståndpunkt #3

100 procent energieffektivisering

Vi måste utnyttja alla möjligheter. Metaller, stål, betong, ingenjörer, byggare, installatörer, driftpersonal med flera måste i större utsträckning än idag användas för den gröna energiomställningen, om vi ska ha en chans att uppnå energi- och klimatmål. Mesta möjliga energieffektivisering måste uppnås i varje projekt.

'Fokus Energieffektivisering' vill:

För staten

- Att bidrag alltid ska innefatta krav på energieffektivisering när det är relevant; exempelvis ROT.

För installatörer/byggföretag

- Att företag som genomför "topp-energieffektivisering" för kunder premieras ekonomiskt, till exempel genom sänkt moms/arbetsgivaravgift
- Att företag som kan visa tidigare genomförda projekt med betydande energieffektivisering ges en högre värdering vid upphandlingar

För utbildning

- Att utbildningar med koppling till energianvändning ska innehålla minst en kursdel om energieffektivisering

eneff
mer från varje watt